

1.2 Egenkontroll-ett krav och kvalitetsverktyg

Då lokaler för skolor, förskolor och fritidshem är anmälningspliktiga enligt miljöbalken gäller också förordningen om egenkontroll (1998:901).

Du som driver verksamheten har ansvaret för att se till att lagstiftningen och myndighetens krav följs genom egenkontroll. En fungerande egenkontroll gör att du tydligt kan redovisa hur du säkerställer att lokalerna är bra, att verksamheten tar hänsyn till både hälsa och miljö och hur riskfaktorer kan elimineras.

Exempel på riskfaktorer är fukt, mögel, radon, brister i ventilationen, avfallshanteringen, otillräcklig städning, kemikaliehantering och annat som kan påverka hälsan och miljön negativt. Tänk på att dokumentera din egenkontroll noggrant.

Ansvar

Ansvarsfördelningen i verksamheten ska vara dokumenterad. Brister tar ofta längre tid att åtgärda på grund av oklarheter i ansvarsfördelningen.

Här är några viktiga frågeställningar:

- Är ansvaret för egenkontrollen fördelat mellan dig som verksamhetsutövare och fastighetsägaren?
- Vem har det organisatoriska ansvaret för frågor som gäller för din verksamhet enligt miljöbalken? Är detta dokumenterat?
- Har du kännedom om de lagar och förordningar som gäller för din verksamhet?
- Vem ansvarar för uppdatering av egenkontrollen t ex rutiner?

Rutiner

Dokumenterade rutiner måste finnas för att kontinuerligt kontrollera att utrustning med mera är i gott skick samt att drift och underhåll fungerar. Dokumentationen underlättar bedömningar av de risker som verksamheten medför.

Exempel på rutiner för fortlöpande kontroll:

- Rutiner för underhåll av lokaler, inredning och annan utrustning.
- Städning: metoder, tidpunkt, vem som utför den, omfattning och uppföljning.
- Hygien- och smittskyddsrutiner
- Rutiner för olyckor och andra tillbud, t ex allergiska reaktioner.
- Hantering av avfall
- Hantering av kemikalier
- Kontroll av ventilation

Risker

Oberoende om ansvaret för kontrollen ligger på fastighetsägaren eller någon annan måste den som ansvarar för verksamheten ha kunskap om riskerna.

Det innebär att du som verksamhetsutövare löpande ska undersöka och bedöma riskerna med verksamheten ur hälso- och miljösynpunkt. Riskundersökningar och bedömningar ska vara dokumenterade.

Exempel på områden är:

- Avfallshantering, även farligt avfall
- Luftkvalitet
- Buller
- Golv och lufttemperatur
- Städning
- Kemikaliehantering

Egenkontroll är ett kvalitetsverktyg!

Tänk på att en väl dokumenterad egenkontroll fungerar som ett kvalitetsverktyg. En fungerande verksamhet i välsköta lokaler är en lönsam investering.

Exempelvis leder undersatt underhåll av lokalen ofta till krångliga och kostsamma reparationer. Med en fungerande egenkontroll upptäcker ni brister och fel i verksamheten, lokalen eller på utrustning och rutiner innan de orsakar skada.

Kemikalier

Det måste finnas en förteckning över alla kemiska produkter som hanteras inom verksamheten och som kan innebära risker ur hälso- och miljösynpunkt.

Av förteckningen ska framgå produktens namn, användningsområdet, information om hälso och miljöskadlighet samt klassificeringen avseende hälso- eller miljöfarlighet.

